

Sermo de uirginitate

Λόγος περὶ παρθενίας

Περὶ παρθενίας καὶ ἀγιασμοῦ ψυχῆς Παῦλος ἀπόστολος, ὁ ἄριστος σύμβουλος, πάντας ἡμᾶς διδάσκει, καὶ κρείττονα ἡγεῖται τὸν βαθμὸν τῆς παρθενίας <καὶ> ἀνώτερον τοῦ κόσμου· ὁ γὰρ ἔχων γυναικα, φησὶν ὁ Ἀπόστολος, ταύτην ἔχει μέριμναν, πῶς γυναικὶ ἀρέσει, ὁ πολιτεύμενος δὲ ἐν παρθενίᾳ, ἀεὶ ταύτην ἔχει μέριμναν, πῶς τῷ Κυρίῳ ἀρέσει. Ἐκείνη ἡ μέριμνα ἀπάγει εἰς κόλασιν· αὕτη δὲ ἡ μέριμνα εἰς ζωὴν αἰώνιον. Μακάριος ἀνθρωπὸς ὁ ἔχων τὴν μέριμναν τῷ Κυρίῳ ἀρέσαι, καὶ φυλάσσων καθαρὸν τὸ σῶμα τὸ ἴδιον, ἵνα γένηται ναὸς ἄγιος καὶ ἀχραντος Χριστοῦ τοῦ βασιλέως. Ἐγένουν ναὸς ἐκουσίως, ἀνθρωπε; Πρόσεχε οὖν σεαυτῷ ἐν ἡμέρᾳ καὶ νυκτί, ἵνα μὴ διαφθαρῇ ὁ ναός, δὸν ἐκτήσω ἐν τῇ σῇ ἔξουσίᾳ. Αὐτὸς τῇ σῇ βουλῇ 188 καὶ τῇ σῇ ἔξουσίᾳ ἐγένουν ναὸς Θεοῦ, οὐχὶ δὲ κατὰ βίαν, ἀλλὰ τῇ προθυμίᾳ. Οἶδας καὶ αὐτὸς σαφῶς, ὁ γενόμενος ἀνθρωπὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ Ὑψίστου, ὅτι Πνεῦμα Θεοῦ οἴκει ἐν τῷ ναῷ, ἐάν ἔστι καθαρὸς καὶ ἀγιάζει ἔαυτόν, ἵνα ἔστιν εὔχρηστος τῷ ἴδιῳ Δεσπότῃ. Ἀκουσον, ἀδελφέ μου γνήσιε, καὶ γράψον τὰ ρήματα τῆς ἐμῆς εὐτελείας ἐπὶ τῇ καρδίᾳ σου. Περίζωσον σεαυτὸν πίστει τῇ εἰλικρινεῖ, ἐλπίδι καὶ ἀγάπῃ, καὶ στήθι ὡς δυνατός, φυλάττων ναὸν Θεοῦ ἀπὸ πάντων ρυπαρῶν λογισμῶν. Γενοῦ δὲ ὅλος αὐτὸς ὀφθαλμὸς διηνεκῶς κατασκοπῶν, θεωρῶν τοῦ Πονηροῦ πειρατάς. Ἐπιρρίπτουσιν ἀεὶ πειραταὶ τοῦ Πονηροῦ, ὅπως εὑρωσί τινα χαῦνον καὶ μετέωρον, ἵνα διαφθείρωσιν ἐκείνου ἀθλίου τὸν ναὸν τοῦ σώματος, καὶ μηκέτι ὑπάρχει εὔχρηστος τῷ Δεσπότῃ. Πρόσεχε οὖν σεαυτῷ, ἵνα μήποτε εύρεθῇς εἰσδεχόμενος αὐτὸς τοῦ Πονηροῦ πειρατάς. Συνιεῖς, ὡς ἀδελφέ, τίνες εἰσὶ πειραταὶ Πονηροῦ καὶ φονευταί; Λογισμοὶ ρυπαροί, ἐπιθυμίαι κακαί, θυμοί τε καὶ ταραχαί, ὀργαὶ καὶ ἐρίθειαι καὶ δουλεῖαι τῶν παθῶν. Οὗτοί εἰσι πειραταὶ ἀναίσχυντοι καὶ κακοί, μὴ παυό 189 μενοί ποτε, μηδὲ κορεννύμενοι ἀπὸ τῆς πονηρίας, καὶ νικώμενοι ἀεὶ αὐτοὺς ἐπιρρίπτουσιν. Ἀναίσχυντος τυγχάνει ρίζα ἐπιθυμίας. Ἐὰν ἐκκοπῇ καθ' ἡμέραν, βλαστάνει καθ' ὥραν. Ἐκρίζωσον, ἀδελφέ, ρίζαν ἐπιθυμίας ἀπὸ τῆς σῆς καρδίας, ἵνα μὴ καθ' ὥραν προβαίνῃ καὶ βλαστάνῃ. Καν μυριάκις ἐκτέμνῃς, δίς τοσοῦτον ἐκφύει, ἐὰν μὴ ρίζα αὐτῆς ἐκριζωθείη παντελῶς. Ἀγώνισαι συνεχῶς, ἵνα ἦς ναὸς Θεοῦ ἄσπιλος καὶ ἄμωμος. Ἐὰν σὺ εὐτρεπίσῃς τὸν ναὸν σου τῷ Θεῷ, αὐτὸς Θεὸς ἄγιος δίδωσιν ἀντάλλαγμα τὸν τερπνὸν παράδεισον εἰς τὴν σὴν ἀνάπαυσιν, διὰ νίκης τῶν παθῶν καὶ ρυπαρῶν λογισμῶν. Περιγενοῦ φυλάττων τὸν ναὸν σου ἄγιον, ἵνα ἔστιν εὐπρεπής, εὐπρόσδεκτος τῷ Θεῷ. Πρόσεχε οὖν σεαυτῷ, μὴ ἀντὶ τοῦ ἄγιον καὶ ἀχράντου Δεσπότου τὸν Ἐχθρὸν τὸν μιαρὸν εἰσάξῃς εἰς τὸν ναόν, καὶ φθαρῇ σου ναὸς δι' ἀναισχυντίας τοῦ μισοκάλου Ἐχθροῦ. Ἀναίσχυντος τυγχάνει, ἀναιδής τῇ προθέσει. Πλειστάκις ἐπιτιμῶν ἔξω αὐτὸν ἐκβάλλεις, αὐτὸς δὲ ἀναισχύντως τοῦ εἰσελθεῖν πυκτεύει. Ἐὰν τοῦτον εἰσαγάγῃς εἰς τὸν ναὸν τοῦ σώματος, ἀναιτίος ὁ Θεός, ἀχραντος καὶ ἄγιος. Οὐκ αὐτὸς ἀπώσατο, ἀλλὰ σὺ ἐδίωξας. Εἰσήγαγες μιαρόν, ἀπώλε 190 σας ἄγιον. Βασιλέα μισήσας, τύραννον ἡγάπησας. Πηγῆς ζωῆς ἀποστάς, τῷ βορβόρῳ ὁμιλεῖς, καὶ τοῦ φωτὸς στερηθείς, μετὰ σκότους κοινωνεῖς. Διὰ σὴν χαυνότητα σεαυτὸν παρέδωκας τῷ ἐχθρῷ καὶ μιαρῷ. Ὁ Θεὸς ἄγιος εὐδόκησεν οἰκῆσαι ἐν τῷ ναῷ σου ἀεί, αὐτὸς δὲ ἐλύπησας τὸν ἀγαθὸν Κύριον, ἀκόρεστον Δεσπότην, ποθοῦντα δοῦναί σοι τὴν αὐτοῦ βασιλείαν. Τοῖς γινομένοις ναοῖς ἀμώμοις καὶ καθαροῖς, ἐνοικεῖ ὁ Θεὸς ἐν τῷ αὐτῶν σώματι. Ἐὰν αὐτὸς ποθῇς ἀεὶ ἐνοικῆσαι τὸν Θεὸν ἐν τῷ σώματί σου πάσας τὰς ἡμέρας σου, ὅσας ζῆς ἐπὶ τῆς γῆς, αὐτὸς Θεὸς ἄγιος ἐν ἔαυτοῦ παραδείσῳ, ἐν φωτὶ ἀνεικάστῳ καὶ ζωῇ ἀθανάτῳ, εἰς

αἰῶνα αἰῶνος, μετὰ χαρᾶς μεγάλης ἀναπαύσει σε ἐκεῖ. Ὅτους τοῦτο ἄρα, ἢ καὶ ἔγνως αὐτός, ὅτι μία ἡμέρα ἐν τῷ φωτὶ ἐκείνῳ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ χίλια ἔτη εἰσὶν ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ. Ἀνοιξον καρδίαν σου, κατάδεξαι, ἀδελφέ. Ἐπιπόθησον Θεὸν πάσας τὰς ἡμέρας σου. Γλυκασμὸς καὶ φωτισμὸς καὶ χαρὰ ἀεὶ ἔστιν ἐπιπόθησις Θεοῦ. Ἀν ποθῆς αὐτὸν ἀεὶ, ἐνοικήσει ἐν σοὶ ἀεὶ. Θεὸς ζηλωτής ἔστιν. Ἀχραντός ἔστι καὶ 191 ἄγιος. Ἐνοικήσει ἐν τῇ ψυχῇ τῶν φοβουμένων αὐτόν, καὶ ποιεῖ θέλημα ἀγαπησάντων αὐτόν. Θέλεις εἶναι τοῦ Θεοῦ ναὸς ἄγιος καὶ ἄμωμος; Ἐχει εἰκόνα αὐτοῦ ἐν καρδίᾳ σῇ ἀεὶ. Εἰκόνα Θεοῦ φημὶ οὐ διὰ χρωμάτων ἐπὶ ξύλου τύπωσιν, ἢ ἐπὶ τίνος ἄλλου, ἀλλ' ἐκείνην λέγω τὴν εἰκόνα τοῦ Θεοῦ τὴν διὰ καλῶν ἔργων, νηστειῶν, ἀγρυπνιῶν, κατορθωμάτων καλῶν, ἐγκρατειῶν καὶ εὔχῶν ζωγραφουμένην ἀσπίλως ἐν τῇ ψυχῇ διηνεκῶς· καὶ χρώματα εἰκόνος οὐρανίου Δεσπότου κατορθώματά είσι καὶ λογισμοὶ καθαροί, γυμνότης τῶν γηίνων μετὰ πραότητος καὶ σεμνοῦ βίου ἀεὶ. Χωρὶς ἀγῶνος οὐδεὶς στεφανοῦται ἐν βίῳ καὶ ἐν τῇ πολιτείᾳ τῆς ἀσκήσεως. Πάλιν ἄνευ ἀγῶνος οὐδεὶς δύναται ἐπιτυχεῖν ἀμαράντου στεφάνου καὶ ζωῆς αἰώνιου· σκάμματι γάρ ἔοικεν διάβολος ἀεὶ. Ἀγωνισταὶ τέλειοι τῇ ἑαυτῶν προθυμίᾳ ἀφόβως δεικνύουσιν ἑαυτοὺς ἐν τῷ σκάμματι, οἱ δὲ δειλοὶ καὶ χαῦνοι τῇ αὐτῶν χαυνότητι τοῦ ἀγῶνος φεύγουσιν. Ἀγωνισταὶ τέλειοι καὶ ἐγκρατεῖς ἀσκηταὶ πρὸ δόφθαλμῶν ἔχουσι τὸν τερπνὸν παράδεισον, προσδοκῶντες πάντοτε 192 ἐν αὐτῷ ἀπολαῦσαι τῶν αὐτοῦ ἀγαθῶν, ἐν φωτὶ αἰώνιῳ καὶ ζωῇ ἀθανάτῳ. Θέλεις ἀγωνίσασθαι καὶ τέλειος δειχθῆναι; Ἔνδυσαι τὰς ἀρετὰς ὡς ἴματιον ἀεὶ. Ἐνεδύσω ἀρετήν; Ἀγώνισαι συνεχῶς μὴ ἐκδύσασθαι αὐτήν. Φοβήθητι τὸν οἴνον, μήποτε θριαμβεύσῃ, καὶ γυμνωθῆς ἀρετῶν, καθάπερ ἐγυμνώθη ὁ ἀρχαῖος δίκαιος. Ἔγνως δύναμιν οἴνου; Εἰ δὲ οὖ, ἀκρόασαι, κάγω σοι ἀπαγγελῶ. Νῦν ἀνὴρ δίκαιος, δσιος, εὐπρεπής ἐν γενεᾷ ἐκείνῃ, ἐφθάρη ἀφ' ἑαυτῆς· δστις καὶ ἡξιώθη ἀκοῦσαι παρὰ Θεοῦ ρήματα καὶ ἐπαίνους τῆς αὐτοῦ εύσεβείας. Θεὸς γάρ αὐτῷ εἶπε· σὲ μόνον ἔωρακα δίκαιον ἐν γενεᾷ διεφθαρμένη ταύτῃ. Οὗτος οὖν ὁ δίκαιος, ὁ νικήσας κατακλυσμὸν ὑδάτων, ἀπὸ τοῦ οἰκτροῦ οἴνου ἐνικήθη καθεύδων. Ὅτατα ἀμύθητα οὐκ ἐνίκησαν αὐτόν, οἴνος δὲ εὔτελής ἐν ὑπνῳ ἐγύμνωσε τὸ σῶμα τοῦ δικαίου, τοῦ γενομένου πάλιν πατριάρχου γενεῶν. Αὐτὸς πάλιν ὁ οἴνος καὶ τὸν Λῶτ τὸν δσιον ἐν ὑπνῳ ἐσύλησεν· ἔκλεψε γάρ παρ' αὐτοῦ διὰ τῶν θυγατέρων σύλληψιν παρὰ φύσιν. Δικαίων καὶ δσίων ὁ οἴνος οὐκ ἐφείσατο, σὲ δὲ δοντα εὔτελη πόσω μᾶλλον νικήσει; 193 Φοβήθητι, νέε, πάντοτε ἀπὸ οἴνου· οἴνος γάρ οὐδέποτε φείδεται τοῦ σώματος· πῦρ ἀνάπτει ἐν αὐτῷ ἐπιθυμίας κακῆς. Μὴ χαυνωθῆ σου τὸ σῶμα εἰς τὴν αὐτοῦ πύρωσιν, ἵνα μὴ καταληφθῆς ὑπὸ λογισμῶν πονηρῶν καὶ μελέτης κακίστης. Ἀπρακτος μὲν τυγχάνεις κοινωνίας σώματος, καὶ ἐν πράξει κοινωνεῖς διὰ κακῆς μελέτης τῇ σκιᾷ καὶ εἰδώλῳ τῆς αὐτῆς ἀμαρτίας. Ἐάν τε γάρ προληφθῆς ἐν τῷ εἰδώλῳ τούτῳ καὶ σκιᾷ καὶ μελέτῃ, δμιλῶν τε καὶ πράττων, πάντοτε μεταμελεῖς, πάντοτε οἰκοδομεῖς καὶ πάντοτε καθαιρεῖς. Εἰδωλα ἀμαρτίας παραστήκει πάντοτε δόφθαλμοῖς διανοίας. Φαντάζει θεωρίαν, πληθύνει δμιλίαν, γλυκαίνει τὴν μελέτην. Χαυνοῦται δι λογισμός, ἡττᾶται ἀοράτως, ἀμαρτάνει ἀδήλως. Πᾶσι μὲν θεαταῖς θεωρεῖται προδήλως πλήρης ὡν εὐλαβείας· δι αὐτὸς δὲ τυχῶν τῇ αὐτοῦ συνειδήσει βασανίζεται ἔνδον, μεταγινώσκων ἀεὶ, λυπούμενος συνεχῶς, ὅτι ἔχει ἔλεγχον τὴν αὐτοῦ συνείδησιν. Τοῦτο εἰωθός ἔστιν ἐπιθυμίας κακῆς, ἄμα ἐπετέλεσε τὴν αὐτῆς ἀμαρτίαν· καὶ τοῖς ἔχνεσιν ἐπακολουθεῖ λύπη. Σχήματι μὲν δείκνυσι πρόσωπον εὐλαβείας, ἔσωθεν δὲ τυγχάνει μὴ ἔχων παρρησίαν παντελῶς πρὸς τὸν Θεόν. 194 Τίς ἄρα μὴ θρηνήσει, καὶ τίς ἄρα μὴ κλαύσει, ὅτι ἐν μιᾷ ροπῇ χαυνοῦται δι λογισμός, καὶ τότε ἔκουσίως ἀμαρτάνει τῷ Θεῷ, καὶ διώκει ἀπ' αὐτοῦ χάρισμα οὐράνιον, τὸν ἀγιασμὸν λέγω καὶ παρθενίαν [φημί]! Ὅσον γάρ χρόνον ἔστιν ἄγιος καὶ καθαρὸς δι ναὸς τοῦ σώματος, δι Θεὸς δι "Υψιστος ἐνοικεῖ ἐν

τῷ ναῷ. Ἐὰν δὲ διαφθαρῇ καὶ μιανθῇ ὁ ναός, παραχρῆμα ὁ ἄγιος καὶ ἄχραντος Δεσπότης ἀφίησι τὸν ναόν, καὶ ἀντὶ τοῦ ἀγίου καὶ οὐρανίου φωτὸς εἰσέρχεται ὁ μιαρός, καὶ αὐλίζεται ἐκεῖ· σὺν αὐτῷ δὲ εἰσέρχεται ἐπιθυμία κακὴ μαινομένη πάντοτε. Τίς ἄρα ἐστὶν οὗτος ὁ μὴ ἔχων δάκρυα, καὶ λάβῃ ταῦτα πάντα εἰς τὴν ἔαυτοῦ καρδίαν, ὅτι ὁ Θεὸς ὁ ἄγιος ἀπώσατο τὸν ναόν, ἐνώκησε δὲ ἐν αὐτῷ ἐπιθυμία κακή; Ἐὰν οὖν συνιῇ τοῦτο, τίς ἄρα ἀπώσατο, πόθεν που ἐξέπεσε, καὶ τίνος ἔχωρίσθη, οὐ μὴ κορεσθῇ ποτε δακρύων καὶ στεναγμῶν. Εἴ τις ἐν τῷ ἀγῶνι ἡττᾶται χαυνότητι, ἐὰν ἵδη ἔτερον ἐν τῷ αὐτῷ ἀγῶνι νικήσαντα τὴν πάλην, καὶ νικητὴν φανέντα στέμμασι καὶ βραβείοις, καὶ πάντας ἐπαινοῦντας κύκλῳθεν τὸν νικητήν· ὅταν ἵδη ἐκεῖνος ὁ φυγὼν τὸν ἀγῶνα, τότε συνέχει αὐτὸν μεταμέλεια δεινή, ἔαυτὸν βασανίζει ἀπὸ λύπης μεγάλης, καὶ λέγει ἐν ἔαυτῷ· 195 διὰ τί μιᾷ ὥροπῆ ἡττηθεὶς τῷ λογισμῷ ἔφυγα τὸν ἀγῶνα; Καὶ ἐτέρους θεωρῶ νικήσαντας τὸν ἀγῶνα, οἵ ἐν δόξῃ μεγάλῃ καὶ ἐπαίνοις μεγίστοις ἐτέλεσαν ἀγῶνα· ἐγὼ δὲ μετ' αἰσχύνης κρυβήσομαι, ἀποδράς ἐκ τοῦ αὐτοῦ ἀγῶνος. Οὕτω καὶ ἐν ἡμέρᾳ τῆς ἀνταποδόσεως, ὅταν ἵδωσιν ἐκεῖ χαῦνοι καὶ ἀμαρτωλοὶ δικαίους καὶ ἀγίους μετὰ χαρᾶς μεγάλης τοὺς μὲν ἐν παραδείσῳ, ἄλλους δὲ ἐν βασιλείᾳ, ἐτέρους ἐν νεφέλαις ἵπταμένους ἐν φωτί, ἔαυτοὺς δὲ οἱ ἄθλιοι ἐν πυρὶ τῷ ἀσβέστῳ καὶ σκότει τῷ ἔξωτέρῳ. Τότε συνέχει αὐτοὺς μεταμέλεια δεινή καὶ κλαυθμὸς ἀνωφελῆς. Διὸ παρακαλῶ σε, ἀδελφέ μου, γενοῦ ἀεὶ μιμητὴς τῶν τελείων πατέρων, τῶν γενομένων ναῶν ἀγίων καὶ ἀμώμων τοῦ ἀχράντου Δεσπότου. Βάδισον τοῖς ἔχνεσι τῶν ἀγίων πατέρων, τῶν πολιτευσαμένων ἐν παρθενίᾳ ἀγνῆ καὶ ἀσκήσει σεμνῆ, καὶ ἐν εὐχῇ, καὶ ἐν νηστείᾳ. Ἀγάπα τὴν ἄσκησιν, πόθησον τὴν προσευχήν, ὅμιλίαν οὖσαν Δεσπότου· πᾶσα γὰρ προσευχὴ ἀγία καὶ καθαρὰ τῷ Δεσπότῃ ὅμιλει. Προσευχὴ δὲ τελείων ποθησάντων τὸν Θεόν, μετὰ μεγάλης 196 χαρᾶς παρρησίας τε πολλῆς εἰς αὐτὸν οὐρανὸν ἀναβαίνει συνεχῶς. Ἀγγελοι <καὶ> Ἀρχάγγελοι ἀγάλλονται ἐν αὐτῇ, καὶ ἔμπροσθεν τοῦ θρόνου τοῦ ἀγίου καὶ ὑψηλοῦ Δεσπότου ἀπάντων παριστάνουσιν αὐτήν. Τότε γὰρ χαρά ἐστιν, ὅταν προσενέγκωσιν ἔμπροσθεν τοῦ Δεσπότου προσευχὰς τῶν δικαίων ἀγαπῶντων τὸν Θεόν. Σπουδασον οὖν, ἀδελφέ, τοῦ γενέσθαι μιμητὴς βίου καὶ ἀρετῶν τῶν δσίων πατέρων. Βάδισον ἐν τῇ ὁδῷ τῆς αὐτῶν πολιτείας. Ἀσκησον ὡς καὶ αὐτοί. Ἀσκησον τῇ ἐννοίᾳ, ἄσκησον τῷ πνεύματι, ἄσκησον τῷ σώματι, ἄσκησον καὶ σχήματι, ἄσκησον καὶ βρώματι, ἄσκησον καὶ τῇ γλώττῃ, ἄσκησον καὶ βλέμματι, ἄσκησον καὶ τῷ λογισμῷ, ἄσκησον καὶ γέλωτι, ἵνα δειχθῆς ἐν πᾶσιν ὡς τέλειος ἀθλητής. Πρόσεχε οὖν σεαυτῷ, μήποτε μετέωρος εὐρεθῆς εὐχόμενος. Ὅταν δὲ παραστήσῃς τῷ Θεῷ προσεύξασθαι, μετὰ φόβου καὶ τρόμου παράστηθι αὐτῷ. Ἀπόκοψον κύκλῳθεν ἀπὸ τῆς σῆς καρδίας λογισμούς, καὶ μέριμναν ἀπὸ πάντων τῶν γηῖνων· γίγνου δὲ ὅλος αὐτὸς ἄγγελος οὐράνιος ἐν ὥρᾳ τῆς προσευχῆς, καὶ οὔτως ἀγώνισαι, ἵνα ἐστὶν εὐχὴ ἀγία καὶ καθαρά, ἀσπιλος καὶ ἄμωμος, 197 ἵνα ἵδωσιν αὐτὴν αἱ οὐράνιαι πύλαι, καὶ χαιρόμεναι εὐθὺς ἀνεῳχθῶσιν αὐτῇ· ἵνα ἰδόντες αὐτὴν Ἀγγελοι καὶ Ἀρχάγγελοι, πάντες εὐφραινόμενοι συναντήσωσιν αὐτήν, καὶ ἔμπροσθεν τοῦ ἀγίου καὶ ὑψηλοῦ θρόνου τοῦ ἀχράντου Δεσπότου προσενέγκωσιν αὐτήν. Οὕτω γενοῦ πάντοτε τῇ ὥρᾳ τῆς προσευχῆς, ὡς Χερουβεὶμ καὶ Σεραφεὶμ, προσκείμενος τῷ Θεῷ. Μελέτησον, ἀδελφέ, εἰς τὰ ῥήματα ταῦτα, καὶ μελώδησον αὐτὰ μετὰ φόβου καὶ χαρᾶς. Βρώματα πνευματικὰ χορηγοῦσι τῇ ψυχῇ. Γλυκαίνουσιν αὐτὴν ἀπὸ τῆς πικρότητος τοῦ βίου τοῦ ματαίου, καὶ κουφίζουσιν αὐτὴν ἀπὸ βάρους μεριμνῶν τῶν γηῖνων πραγμάτων. Πάντα δσα ἥκουσας, σπεῦσον διατηρῆσαι. Ἀνάπαισον τὸν Θεὸν ἐν τῷ νοΐ σου ἀεί, ὅπως εὐρεθῆς ἐκεῖ ἔχων παρρησίαν ἐν τῇ ὥρᾳ ἐκείνῃ τῇ φρικτῇ καὶ φοβερῇ, ὅταν ἔλθῃ ὁ Χριστὸς ἀποδοῦναι ἐκάστω κατὰ τὴν αὐτοῦ πρᾶξιν. Ὡς ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰώνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.